

JEDEN SVĚT: FILMY, KTERÉ ROZHODNĚ NEVYPADNOU

Tisková zpráva

Praha, 20. dubna

Přesun do digitálního světa a výzvy i hrozby, které s sebou tato transformace přináší – to je téma, které akcentuje letošní ročník festivalu [Jeden svět](#) pod hláškou „Vypadáváš“. Hlavní tematická filmová kategorie se zaměřuje na technologie a jejich vliv na jednotlivce i společnost. Nabídne filmy, které se zabývají vlivem online světa na naše životy, manipulací ve virtuálním prostředí nebo tím, jak technologie přebírají lidské předsudky do svých algoritmů. Diváci a divačky se mohou těšit i na tři nové kategorie: Ruský standard, Sex náš vezdejší a Stáří vpřed!. Festival letos nabídne 101 filmů, z nichž některé uvede v mezinárodní, světové či evropské premiéře. Snímky oceněné na zahraničních festivalech i ověřené mezinárodními oceněními. Pustit si je bude moci každý na území České republiky díky nové platformě [Jeden svět online](#). K vybraným filmům bude možné sledovat i živé debaty v rámci programu Jeden svět živě. Dvacátý třetí ročník Jednoho světa proběhne z důvodů současné pandemické situace od 10. května do 6. června online po celém Česku.

Festival zahájí běloruský film [Kuráž](#), který diváky a divačky vezme na nedávné demonstrace v Minsku. Dokument o Běloruském svobodném divadle, které už čtrnáct let ve svých představeních podrobuje Lukašenkův autoritářský režim odvážné kritice, zachycuje členy divadelního souboru v době, kdy se země ocitá na rozcestí. Jaké budou další osudy členů a členek nezávislého Běloruského svobodného divadla v následujících dnech a týdnech? Emotivní snímek zachycuje vytrvalost a odvahu tisíců protestujících, kteří volají po změnách a demokracii a narážejí na stejně vytrvalé státní násilí a zatýkání, jímž se opresivní režim snaží urputně udržet u moci. Film bude promítnut v rámci **zahajovacího streamu**, jehož součástí bude i debata a předání ceny Homo Homini. Na stream se diváci a divačky mohou dívat na platformě Jeden svět online nebo prostřednictvím Facebooku festivalu.

Kromě hlavní kategorie [Vypadáváš](#) festival obsáhne i každoroční **tři** soutěžní kategorie (Mezinárodní soutěž, Máte právo vědět a Česká soutěž) a dalších **deset** tematických kategorií. [Mezinárodní soutěž](#) představí to nejlepší z aktuální světové dokumentární produkce, která v sobě snoubí tematickou důležitost a výjimečné formální zpracování. O cenu za nejlepší film a režii bude letos usilovat deset filmů včetně zahajovací [Kuráže](#). Mezi nimi je například i podmanivě natočený snímek [Kubánský tanečník](#). Další fascinující příběh, sledující tajného agenta infiltrujícího nejužší špičky severokorejského politbyra, přináší dánský režisér Mads Brügger ve filmu [Krtek](#). Dokument [Sabája](#) zachycuje adrenalinový příběh vysvobozování jezídků žen zotročených tzv. Islámským státem. Námět jako z dobrodružného románu je však realitou. Stejně jako příběhy rodičů v Číně, jejichž děti beze stopy zmizely. Jedno z mnohých pátrání zachycuje snímek uváděný v mezinárodní premiéře [O muži, který hledal svého syna](#).

Soutěžní sekce [Máte právo vědět](#) tradičně rozkrývá případy porušování lidských práv, o kterých stojí za to vědět, přestože se o nich většinou v médiích nepíše. Jedním z nich je snímek

o filipínské novinářce Marii Resse [Pomalů vykrvácet](#), který překvapí bezprostředností a neochvějným hájením svobodných médií. Podobně překvapivá mohou být zákoutí reformního islámu, kterými vás provede Seyran Ateş, zakladatelka liberální berlínské mešity, která je trnem v oku konzervativním muslimům. Také film [Naše svoboda](#) tematizuje postavení žen – v tomto případě trestaných na základě drakonických protipotratových zákonů v Salvadoru. Film [Zapáleny do psaní](#) sleduje výjimečnou skupinu indických žen z kasty nedotknutelných, které boří stereotypy v tradicemi svázané společnosti a pracují jako investigativní novinářky. Film získal diváckou cenu na festivalu Sundance. Ve výběru se diváci a divačky podívají i do Číny, kterou slavná filmařka Nanfu Wang zachytila ve snímku [Jedním dechem](#) během covidové pandemie.

O nejlepší dokument v [České soutěži](#) bude bojovat celkem deset filmů, z toho dva ve světové premiéře. Snímek [Manželství](#) od Kateřiny Hager, která na sebe upozornila před několika lety úspěšným filmem [Děti online](#). Její novinku uvedeme v evropské premiéře. Dalším snímkem je brněnský aktivistický dokument o nedostupnosti důstojného bydlení v Česku s názvem [Bydlet proti všem](#). Snímek Tomáše Hlaváčka bude mít na festivalu svou světovou premiéru. A opomenout nelze ani formanovskými laděnou doku komedii ze sokolského prostředí [Na značky!](#), kterou budou mít diváci v Česku rovněž možnost vidět dříve než diváci v ostatních zemích. Českou premiéru bude mít na festivalu i poslední film Heleny Třeštíkové [Anny](#), který zachycuje život plný mnoha vzletů i pádů starší charismatické prostitutky. Vedle novinek pak soutěž představí dokumenty, které zaznamenaly výrazné festivalové úspěchy v posledních několika měsících. Nejvýraznějším je snímek [Nová šichta](#) Jindřicha Andrše, který získal jak cenu na jihlavském festivalu, tak na festivalu v Lipsku.

Jedna z nových kategorií pro letošní rok nese název [Ruský standard](#). Výběr filmů nebyl veden snahou upevnit obvyklé stereotypy o Rusku, ale snahou ukázat, jak Rusové a Rusky žijí dnes, tedy jaký je současný ruský standard. Filmy pokrývají jak vnitropolitickou situaci, tak život obyčejných lidí z různých částí země. Snímek [Hořká chuť lásky](#) sleduje skupinu postarších cestujících, kteří se vydávají na plavbu výletní lodí po řece Volze s nadějí, že se jim během několikadenní cesty podaří vyrovnat s minulostí, najít své štěstí a místo na světě. Dokument [Stavební jáma](#) dynamicky pokrývá snad všechny problémy, kterým Rusko čelí. Ve filmu [My jsme Rusko](#) vidíme potlačování politické opozice, konkrétně dobrovolníků pracujících pro Alexeje Navalného. Čečenský mladík z působilého filmu [Němý hlas](#) se kvůli perzekucím LGBTQ komunity musí ukrýt v Belgii – doma na něj nic dobrého nečeká.

Další kategorií je [Sex náš vezdejší](#). Ta svým názvem odkazuje na slova „Chléb náš vezdejší...“ nejznámější křesťanské modlitby. Jedna z neopakovanějších duchovních i světských manter vyzývá k ukojení jedné ze základních lidských potřeb (hladu) a málokomu na tom přijde něco znepokojujícího. A tak se Jeden svět s nadsázkou a symbolicky díky této nové ročníkové kategorii modlí za účinnější osvětu v otázkách sexuálního života. Filmy v této kategorii na téma sexuality nahlíží z různých úhlů. Ve filmu [Moje tělo](#) objevuje mladá dívka Claudia s fyzickým postižením dosud skrytá zákoutí vlastní sexuality, polští teenageři ve snímku [Poslední dny léta](#) řeší, zda je v pohodě spát se svými kamarády, a psychologové a sociální pracovníci v Argentině v dokumentu [Linka 137](#) uklidňují na záchraně telefonní lince oběti sexuálního násilí. A kdesi uprostřed tohoto pole se nacházejí jeptišky, které se do sebe zamilují ve snímku [Miluj bližní svou](#), popřípadě ženy, které se snaží zařídit si porod tak, jak by si přály ony, a ne jejich porodník, jak zachycuje dokument [Neviděná](#).

Kategorie **Stáří vpřed!** na vzorku sedmi dokumentů představuje rozmanité spektrum možností, jak může vypadat život ve vyšším věku. Na Oscara nominovaný film **Tajný agent** nahlíží do chilského domova důchodců, dokument **Gogo** sleduje stejnojmennou hrdinku v Keni, která se v 94 letech rozhodne nastoupit do školy a získat vzdělání. Na severu Evropy se odehrává okouzlující mozaika vztahů ve snímku **Pořád mě beres**, která prozkoumává podoby lásky ve vyšším věku. Do různých koutů světa se naopak vydává dokument **100+** navštívit lidi, kterým je sice sto a více let, ale přesto stále mají chuť do života.

I letos festival nabídne průřez mnoha tématy, které se vztahují k ekologii, přírodě a udržitelnému životu v kategorii **Zemětaje**. Letos diváci a divačky nahlédnou do světa zvířat žijících v zajetí v nepředvídatelně se vyvíjejícím příběhu o íránské tygřici jménem **Májá**. Angažovaný pohled na nelegální těžbu stromů nabídne film **Dřevo**, jehož protagonisté se dostali do těsné blízkosti mezinárodních překupníků s touto komoditou. Téma energetiky a zapojení továren do prostoru města kvůli atraktivnímu architektonickému plánu představí dokument **Jak se staví hora**. V neposlední řadě sekce obsahuje i divácky vděčný experiment **Nejdřív se najíme**, který se věnuje stále aktuálnější problematice lokálního farmaření.

Každoroční sekce **Ať žije život!** představuje oázu oddechu v programu festivalu. Věnuje se filmům, které vyprávějí příběhy nevšedních zálib a alternativních životních směrů, kterými se může ubírat život mimo definované škatulky. Hned několik těchto tematických okruhů v sobě spojuje film **Troufni si!**, který zobrazuje fungování dánské alternativní školy nového cirkusu. Několik mladých protagonistů, kteří mají problémy se sociální integrací, se zde učí pracovat se svými těly a zároveň fungovat v kolektivu svých vrstevníků. Dokument **Ponor** vypráví životní příběh freediverky Kiki Bosch, která se potápí v extrémně studených vodách Grónska či Islandu. Kulturní stopa je pak nejlouběji otisknuta ve snímku **Rok plný dramát**. Mladá Estonka Alissija se účastní experimentu, v rámci kterého musí během jednoho roku navštívit všechna estonská divadelní představení. Jaký vliv může mít abnormálně velký přísun kultury na člověka, který se předtím o divadlo vůbec nezajímal?

Oblíbená kategorie **Panorama** největších hitů uplynulé sezony nabízí i letos pestrý mix témat. Hned **tři** filmy nás zavádějí do prostředí komunitního života. A každý snímek nahlíží na daný fenomén jinak. Ve filmu **Čtvrté království, království plastu** divák pozoruje, jak se i skládka plastu může stát svérázným komunitním centrem a bezpečným prostředím pro lidi, kteří přišli o práci či domov. Oproti tomu film **Pisně útlaku** sleduje německou komunitu, která v dalekém Chile po druhé světové válce chtěla založit novou a jedinečně soudržnou společnost, místo toho se však život jejích členů proměnil v peklo. Silné zastoupení mají filmy zaměřující se na lidskou psychiku. Zejména pak snímek **Zůstane jen to pěkné**, který kameru pouští do křehkého světa dětí, kterým zemřel rodič či sourozenec, nebo hudební road movie bojující zpěvem a kytarami za hlubší respekt k lidem s bipolární poruchou **Hrdinská cesta na třetí pól**.

Situaci v zemích s nedemokratickým režimem a také z oblastí, kde pracuje Člověk v tísni – ať už jde o humanitární a rozvojovou pomoc, anebo podporu lidskoprávních aktivit ukazuje tradiční kategorie **Cesty ke svobodě**. Latinskou Ameriku zastupuje úspěšný film **Tenkrát ve Venezuele**. Na příkladu vesnice během napjaté předvolební atmosféry lze sledovat, kam se tato země po pár nelehkých letech dostala a jak moc je tamní společnost rozdělená. Zdánlivě nepřekonatelný spor existuje i mezi Armény a Ázerbajdžánci. Snímek **Pod stejným sluncem**

poutavě vysvětluje historii i současnost konfliktu, který loni vyvrcholil novou válkou o Náhorní Karabach.

Kromě celovečerních dokumentů Jeden svět i letos nabídne lidskoprávní audiovizuální obsah v [krátkometrážním balení](#). Jedno tematické pásmo je věnováno ročníkovému tématu Vypadáváš a obsahuje mj. dokument [Blok E14](#) z lockdownem zasažené Velké Británie. Druhému pásmu dominují silná lidskoprávní témata. Například dokument [Kofi a Lartey](#) sleduje dvojici kluků, kteří pracují na ghanské skládce elektronického odpadu a zároveň se snaží s kamerou v ruce s odstupem vyprávět svůj vlastní příběh. Třetí a poslední pásmo tvoří filmy, které jsou součástí jiných tematických kategorií.

Pro ty nejdůležitější, kteří by rádi okusili nové virtuální krajiny, Jeden svět připravil menší přehlídku [interaktivních virtuálních projektů](#), které návštěvníky a návštěvnice doslova vtáhnou do filmu. Diváci budou mít možnost prohlédnout si, jak ve filmu [Bylo nebylo moře](#) vysychá Mrtvé moře, projít se ve snímku [Společné místo](#) po britském sídlišti, kterému hrozí gentrifikace, nakouknout do stanu a vzpomínek jedné americké bezdomovkyně díky dokumentu [Tady žijeme](#) nebo se ve projektu [\(Bez\)starosti2](#) ocitnout na hraně života a smrti se seniorem v pečovatelském domě.

Letos se Jeden svět interaktivně výjimečně přesouvá do Kasáren Karlín, kde nabídne skromnou virtuální exhibici v bezpečném prostoru na čerstvém vzduchu.

Mimo filmů nabídne festival i **doprovodné akce**, které volně navazují na vybrané dokumenty z letošního programu a proběhnou **od 20. do 28. května**. Diváci a divačky se mohou těšit hned na dvě výstavy. Jedna, která zachycuje proměny podoby práce, bude v Letenských sadech a druhá bude k vidění v Kasárnách Karlín. Tam půjde o ilustrované anotace k filmům z kategorie Stáří vpřed! od navštěvovatelek organizace Elpida. Protože chce festival poskytovat návštěvníkům více než filmové zážitky, vytvořil bojovku, která účastníci a účastníka provede po městě a díky skrytým předmětům spojených s festivalem jej blíže seznámí s letošním tématem. Po městě se také mohou zájemci a zájemkyně projít v rámci free walking tour, která ukáže příklady digitální exkluze v prostoru pražského centra. A pokud to hygienická a vládní opatření dovolí, proběhne i parkurový workshop, trh s lokálními farmáři nebo workshop nového cirkusu.

Jeden svět v číslech

- letošní program představí **101** filmů v **15** tematických kategoriích
- **91 filmů uvádíme v premiéře** (13 ve světové, mezinárodní a evropské a 78 v české premiéře)
- festival letos navštíví **všechna města v celé České republice**
- více než **60** potvrzených festivalových hostů
- Jeden svět 2020 byl dvakrát přerušeno, přesto jej stihlo navštívit **48 405** diváků a divaček

PRAKTICKÉ INFORMACE

- Vstupenku/voucher si můžete zakoupit u každého filmu na stránkách [JS online](#). Cena vstupenky je 90 Kč.
- Vybrané filmy jsou s anglickými titulky nebo v anglickém znění.
- Vybrané filmy jsou opatřené popisnými titulky pro neslyšící a nedoslýchavé.
- Vybrané akce programu jsou tlumočené do českého znakového jazyka.
- Během celého festivalu můžete využít náš infostánek. Zde získáte veškeré potřebné informace o festivalu. A můžete zde koupit festivalový merch. Ten bude dostupný i v e-shopu Jednoho světa.

Seznam hostů naleznete v příloze. Fotografie a přístup k filmům poskytneme na vyžádání.

Termíny pro rozhovory s festivalovými hosty si zamluvte u mediální koordinátorky.

Kontakt:

Nikola Páleníčková nikola.palenickova@jedensvet.cz +420 732 989 638

Pořadatel: Člověk v tísni

Spolupořadatel: Ministerstvo kultury České republiky

Generální partner: Nadační fond Abakus

Významní partneři:

Hlavní město Praha
Státní fond kinematografie
Kreativní Evropa – program Média
Lepší škola pro všechny
Evropský parlament
Ministerstvo zahraničních věcí

Technický a VR partner: Alza

Online partner: Prozeta

Hlavní partner streamu: Biofilms

Čestný partner: LMC

Generální mediální partner: Česká televize

Hlavní mediální partner: Český rozhlas